

Afstand tussen actuele en doeloppervlaktes voor gunstige staat van instandhouding van de habitattypes in Vlaanderen

Adviesnummer: **INBO.D.4559 (gecorrigeerde versie)**

Auteurs: **Jeroen Vanden Borre, Steven De Saeger & Maurice Hoffmann**

Contact: **Lode De Beck (lode.debeck@inbo.be)**

Kenmerk
aanvraag: **Vraag van 16 december 2022**

Geadresseerden: **Kabinet van de Minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme**

**T.a.v. Jef Melckebeke
Seven - 6de verdieping
Koning Albert II-laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node**

jef.melckebeke@vlaanderen.be
kabinet.demir@vlaanderen.be

Dr. Hilde Eggermont
Administrateur-generaal

Wijze van citeren: Vanden Borre J., De Saeger S. & Hoffmann M. (2024). Afstand tussen actuele en doeloppervlaktes voor gunstige staat van instandhouding van de habitattypes in Vlaanderen. Nota's voor het kabinet van de minister, nr. INBO.D.4559 (gecorrigeerde versie). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.¹

Aanleiding

De referentieoppervlakte voor gunstige staat van instandhouding van een habitat ('Favourable Reference Area', verder afgekort tot: FRA) is de minimale oppervlakte van een habitat waarbij een habitat duurzaam in stand gehouden kan worden in de betreffende biogeografische regio (European Commission, 2017; p. 158). Voor het beoordelen van de staat van instandhouding van een habitatype verwacht de EU dat de lidstaten een doeloppervlakte voorop stellen waarbij die habitat duurzaam in stand gehouden kan worden, en dat ze de actuele oppervlakte van de habitat toetsen aan die doeloppervlakte voor gunstige staat van instandhouding. Vlaanderen heeft doeloppervlaktes voor de habitats vastgelegd tijdens het proces van het definiëren van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) voor habitats, soorten en speciale beschermingszones.

Voor een definitie van de in deze nota gebruikte termen in verband met habitats verwijzen we naar bijlage 1.

Vragen

De minister wenst de afstand te kennen tussen de actuele oppervlaktes van de habitats in Vlaanderen en de doeloppervlaktes.

Voorts wenst zij ook te kennen hoeveel oppervlakte aan planologisch landbouwgebied ingesloten ligt in planologisch groengebied, en in welke mate die oppervlakte zou kunnen bijdragen aan de realisatie van de doeloppervlaktes.

Toelichting

1. Afstand tot de doeloppervlaktes voor de habitats in Vlaanderen

De tabel geeft de actuele habitatoppervlakte in Vlaanderen, de FRA en de te realiseren oppervlakte van de habitats die voorkomen in Vlaanderen (met uitzondering van 8310 - Grotten).

De actuele habitatoppervlaktes zijn afgeleid uit de Biologische Waarderingskaart & Natura2000 Habitatkaart versie 2020 (De Saeger *et al.*, 2020).

Weergegeven zijn:

- de oppervlakte (in hectare) die zeker het habitatype is;
- de oppervlakte (ha) onzekere habitat. Dit betreft voornamelijk onzekerheden ten gevolge van oude karteringen. Door middel van de doorlopende updates van de BWK zijn deze kennislacunes al sterk teruggedrongen ten opzichte van vroegere uitgaves. Voor 6430, 6510

¹ De eerste versie van deze nota werd opgeleverd op 20 januari 2023. In deze gecorrigeerde versie zijn, t.o.v. de eerste versie, materiële fouten verbeterd en één opmerking toegevoegd. Het betreft:

- Correctie van de totale nog te realiseren oppervlakte in overzichtstabel (46.279 ha in plaats van 45.582 ha). Het totaal werd aanvankelijk verkeerd berekend, nl. als FRA minus zeker habitat in plaats van als de som van alle nog te realiseren oppervlaktes. Daardoor werd van alle habitats waarvoor actueel de oppervlakte reeds boven de FRA ligt (samen bijna 700 ha), die overschrijding onbedoeld weer in mindering gebracht van de nog te realiseren oppervlakte voor andere habitats. Dit was niet correct, omdat de habitats niet inwisselbaar zijn (voor elk individueel habitat dient de FRA behaald te worden).
- Evenwel kan de schatting van 46.279 ha toch hoger zijn dan de actueel nog te realiseren oppervlakte (zonder dat exact bepaald kan worden hoeveel), wegens enkele bijzonderheden met betrekking tot habitat 1130 Estuaria. Dit wordt toegelicht in een bijkomende opmerking onder de tabel.
- Correctie van enkele foutieve verwijzingen naar Louette *et al.* (2013) in de bijlage 1 (was verkeerdelijk vermeld als Louette *et al.* (2015)).

en 9120 blijven evenwel nog aanzienlijke kennislacunes. Deze worden in de komende jaren verder versneld opgelost (volgende uitgave van de BWK is voorzien in 2023).

De doeloppervlaktes (FRA) zijn overgenomen uit Louette *et al.* (2013). De bepaling van deze oppervlaktes wordt daar als volgt omschreven:

"De referentieoppervlakte (favourable reference area, FRA) bestaat uit de actuele oppervlakte waarbij de vastgestelde doelen zijn opgeteld (S-IHD en erbij horende kalibratiemodel). Voor enkele habitattypen (HT 1140, 3140 en 6430) worden de S-IHD doelen niet meegenomen bij het bepalen van de FRA, daar deze doelen gesteld zijn om een gunstige SVI op gewestelijk niveau (Vlaanderen) te garanderen. Deze doelen werden in de S-IHD bepaald om lokaal verbeteringen aan andere aspecten (areaal of kwaliteit) van de SVI te bewerkstelligen.

Naar aanleiding van de rapportage aan Europa in 2019 (Paelinckx *et al.*, 2019) werd de FRA voor twee habitats naar beneden bijgesteld. Voornamelijk was dit het gevolg van verbeterde kennis over het werkelijke voorkomen van de habitat. Zie de opmerkingen onderaan de tabel.

De te realiseren oppervlakte aan habitat is dan het verschil tussen de FRA en de actuele zekere habitatoppervlakte. De waarden zijn afgerond op 1 ha om een schijnnaauwkeurigheid te vermijden.

Uit de tabel blijkt dat nog circa 46.300 ha habitat te realiseren is, van de circa 111.300 ha die Vlaanderen zich tot doel gesteld heeft om alle habitattypes duurzaam in stand te kunnen houden op het Vlaamse grondgebied (of correcter gesteld: als deel van de grotere Atlantische biogeografische regio).

Belangrijke opmerkingen voor een goede interpretatie van de te realiseren oppervlakte:

- Voor habitats waarvoor nog een deel kennislacune (= onzekere habitat) bestaat, kan het zo zijn dat de te realiseren oppervlakte in realiteit al ten dele ingevuld is door dit onzekere habitat. In een beperkt aantal gevallen kan deze onzekere habitat zelfs de volledige nog te realiseren oppervlakte omvatten (3150, 7220). Daarover kan op heden geen uitsluitel gegeven worden. Voor 6430 en 6510 blijkt uit de praktijk dat de onzekere habitat slechts zelden (maximaal 10%) echte habitat is. Het is voor deze twee habitats dan ook zeer onwaarschijnlijk dat deze kennislacune de volledige nog te realiseren oppervlakte zou kunnen afdekken.
- Ten dele zijn de te realiseren oppervlaktes wel al geplaatst en onder 'passend beheer' gebracht. Dit houdt in dat een natuurstreefbeeld is vastgelegd (maar nog niet bereikt !) en dat de percelen worden beheerd in functie van het behalen van dat natuurstreefbeeld. De overblijvende doeloppervlakte die nog niet op die wijze geplaatst werd, wordt dan aangeduid met het 'openstaand saldo'. Het openstaand saldo moet niet verward worden met de 'te realiseren oppervlakte' in deze nota. Gegevens over het openstaand saldo zijn enkel beschikbaar bij het Agentschap Natuur en Bos.

We tellen de oppervlakte onder passend beheer hier toch bij de 'nog te realiseren oppervlakte', omdat het in veel gevallen noodzakelijk is dat externe drukken gemitigeerd worden opdat het natuurstreefbeeld überhaupt realiseerbaar zou zijn. We beschouwen de oppervlakte onder passend beheer daarom nog niet als 'gerealiseerde habitat'.

- Het is uitermate belangrijk in acht te nemen dat niet elke habitat overal realiseerbaar is. De abiotische omstandigheden spelen een cruciale rol in de kansrijkdom voor de uitbreiding van habitats. Voor habitats met specifieke en vaak nauwe abiotische vereisten (en de meeste habitats zijn in dat geval) zijn de potentiële locaties voor oppervlakte-uitbreiding heel beperkt in aantal en oppervlakte. Deze qua abiotiek geschikte locaties zouden maximaal benut moeten worden voor oppervlakte-uitbreiding van de betreffende habitats.

Habitatcode	Verkorte naam	Oppervlakte (in hectare; BWK2020)		FRA (ha)	te realiseren opp. (ha)	opm.
		zekere habitat	onzekere habitat			
1130	estuaria	5678,9		7577	1898	3
1140	bij eb droogvallend zand en slik	2098		2111	13	1
1310	zilte pionierbegroeiingen	62		123	61	
1320	schorren met slijkgras	2,4		4,5	2	
1330	Atlantische schorren	255,7		525	269	
2110	embryonale duinen	27,1		30	3	
2120	wandelende duinen	462,5		564	102	
2130	vastgelegde duinen	832,1		795		
2150	vastgelegde ontkalkte duinen	0,1		3,1	3	
2160	duindoornstruwelen	666,5		645		
2170	kruiwilgstruwelen	77,1		82	5	
2180	duinbossen	251,2		471	220	
2190	vochtige duinvalleien	58,2		98	40	
2310	droge heide op landduinen	2434,9	29,8	3534	1099	
2330	open grasland op landduinen	1095,2	9,4	1139	44	
3110	zeer zwakgebufferde vennen	3,1		16	13	
3130	zwakgebufferde vennen	1221,9	0,8	1000		
3140	kranswierwateren	505	38,2	277		
3150	van nature eutrofe wateren	482,1	5,7	487	5	
3160	dystrofe vennen	192,9	1,8	111		
3260	beken en rivieren met bepaalde waterplanten	278,2	0,3	185		
3270	voedselrijke slikoevers met bepaalde eenjarige planten	27,6		44	16	
4010	vochtige heide	1795,8	70,5	2775	979	
4030	droge heide	4312,4	46,1	5807	1495	
5130	jeneverbesstruwelen	25	2,2	38	13	
6120	stroomdalgraslanden	14,1		95	81	
6210	droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodem	4,4		16	12	

Habitatcode	Verkorte naam	Oppervlakte (in hectare; BWK2020)		FRA (ha)	te realiseren opp. (ha)	opm.
		zekere habitat	onzekere habitat			
6230	heischrale graslanden	729	27,1	915	186	
6410	blauwgraslanden	63,5	2,9	203	140	
6430	voedselrijke zoomvormende ruigten	142	1309,5	170	28	2
6510	soortenrijke glanshavergraslanden	1812,4	1519,2	2890	1078	
7110	actief hoogveen	1,6		3,5	2	
7140	overgangs- en trilveen	297,7	13	610	312	
7150	pioniervegetaties met snavelbiezen	48,9		39		
7210	galigaanmoerassen	2,4		7	5	
7220	kalktufbronnen	0,2	0,1	0,27	0	
7230	alkalisch laagveen	10,2	0,1	18,7	9	
9110	veldbies-beukenbossen	361,3	0,1	448	87	
9120	eiken-beukenbossen op zure bodem	17476,6	1163,5	37853	20376	
9130	eiken-beukenbossen met wilde hyacint en parelgras-beukenbossen	3371,3		5281	1910	
9150	kalkminnende beukenbossen	3,8		6	2	
9160	eiken-haagbeukenbossen	3596,2	3,1	4098	502	
9190	oude eiken-berkenbossen	3818,1	138,9	6625	2807	
91E0	vochtige alluviale bossen	11126,6	133,5	23530	12403	
91F0	hardhoutoibossen	1		60	59	
Totaal		65728	4516	111310	46279	

Opmerking (1): De FRA volgens Louette *et al.* (2013) was 2.410 ha, maar is n.a.v. de rapportage 2013-2018 (Paelinckx *et al.*, 2019) naar beneden bijgesteld tot 2.111 ha. Dit was het gevolg van meer betrouwbare brondata over de exacte geografische afbakening van het laagstrand.

Opmerking (2): De FRA volgens Louette *et al.* (2013) was 2004 ha, maar is n.a.v. de rapportage 2013-2018 (Paelinckx *et al.*, 2019) naar beneden bijgesteld tot 170 ha. Voor deze habitat bestaat nog een grote kennislacune (1.300 ha onzekere habitat). Uit de momenteel aan de gang zijnde karteringen blijkt dat dit onzekere habitat slechts zelden (maximaal 10 %) echte habitat is. De reeds aanwezige oppervlakte en bijgevolg ook de doeloppervlakte werden aldus tijdens het IHD-proces te hoog ingeschat. De FRA werd daarom bijgesteld.

Opmerking (3): Percelen van 1130 Estuaria kunnen tegelijk ook een ander habitattypen herbergen (bv. 1310, 3270, 6430, 91E0). Daardoor kan in de totaalsom een beperkte dubbeltelling van een aantal oppervlaktes ontstaan (al kan vooraf niet bepaald worden hoeveel dat zal bedragen). Daarnaast is van de 1.898 ha nog te realiseren oppervlakte aan estuaria in recente jaren al een aandeel gerealiseerd.

2. Oppervlakte aan landbouwgebied ingesloten in groengebied

Voor deze analyse werd uitgegaan van het bestand 'Ruimteboekhouding, versie 2020-01-01'. Als planologisch groengebied *sensu lato* werden de categorieën 'natuur en reservaat', 'overig groen' en 'bos' geselecteerd (respectievelijke codes 03, 04 en 05 in attribuutveld rbh0).

Als planologisch landbouwgebied werd de categorie 'landbouw' (rbh0: code 06) geselecteerd.

Via een GIS-analyse werden alle planologische landbouwgebieden geselecteerd die volledig omsloten liggen door planologisch groengebied. Dit leverde 701 polygonen op.

Opmerkingen:

- De analyse is beperkt tot het planologisch landbouwgebied. Er was niet de mogelijkheid om de resultaten te relateren aan de actuele situatie (landbouwgebruikspcelen). In sommige gevallen kan planologisch landbouwgebied niet (meer) in landbouwgebruik zijn. In andere gevallen kan planologisch groengebied juist wél in professioneel landbouwgebruik zijn.
- Als gevolg van onvolkomenheden in het bronbestand 'Ruimteboekhouding' bevat de selectie heel wat slivers (= kleine, vaak langwerpige polygonen die ontstaan door onzorgvuldige digitalisatie van aansluitende vlakken). Deze zijn evenwel beperkt in oppervlakte en hebben weinig invloed op de hier bekomen richtwaarden.
- GIS-technisch was het niet mogelijk de selectie te beperken tot landbouwzones die enkel en alleen door groengebied (en door niets anders) omgeven zijn. In een aantal gevallen zijn dus ook landbouwzones meegerekend die als deel van een groter geheel (bv. samen met een woonzone met landelijk karakter) toch volledig omsloten zijn door groengebied. De beperkte tijd liet niet toe deze manueel weg te werken (zo dit al wenselijk was).

De onderstaande tabel geeft de bekomen oppervlakte planologisch landbouwgebied in dat geval, opgesplitst naar de ligging binnen en buiten SBZ-H.

<i>Oppervlakte planologisch landbouwgebied omsloten door planologisch groengebied</i>	
- Binnen SBZ-H	418 ha
- Buiten SBZ-H	2.905 ha
Totaal	3323

3. In welke mate kan deze oppervlakte bijdragen aan de nog te realiseren oppervlaktes?

Zoals hierboven al aangehaald, is de potentie tot realisatie van een habitatype sterk afhankelijk van de abiotische condities op een bepaalde locatie. De inschatting in welke mate de in § 2 geïdentificeerde landbouwlocaties kunnen bijdragen aan de realisatie van habitatoppervlakte doelen, kan dan ook enkel case-by-case beoordeeld worden.

In veel gevallen zullen de betreffende locaties abiotisch sterk veranderd zijn door (langdurig) landbouwgebruik (bv. overmatige fosfaatgehalten in de bodem). Dit verkleint de kans op de realisatie van bepaalde "kieskeurige" habitats, maar laat zeker nog voldoende ruimte voor de

creatie van een aantal grasland- en/of boshabitats, mits de juiste aanpak bij herstel (bv. uitmijning) en een voldoende (lange!) ontwikkeltijd (in de orde van decennia).

Alternatief kunnen de betreffende gebieden ingezet worden als leefgebied voor Europees te beschermen soorten van de Habitat- en Vogelrichtlijn, en op die manier ook bijdragen tot de realisatie van de IHD.

In elk geval mag ervan uitgegaan worden dat het stopzetten van intensief landbouwgebruik binnen een groengebied sowieso positieve effecten op het groengebied zal teweeg brengen, door een verminderde druk als gevolg van bemesting, gebruik van pesticiden, etc. Indirect kan dit dus ook ten goede komen aan de realisatie van bijkomende habitat binnen de omringende groengebieden.

Referenties

De Saeger S., Guelinckx R., Oosterlynck P., De Bruyn A., Debusschere K., Dhaluin P., Erens R., Hendrickx P., Hendrix R., Hennebel D., Jacobs I., Kumpen M., Opdebeeck J., Spanhove T., Tamsyn W., Van Oost F., Van Dam G., Van Hove M., Wils C. & Paelinckx D. (red.) (2020). Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart, uitgave 2020. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2000 (35). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: <https://doi.org/10.21436/inbor.18840851>

European Commission, DG Environment (2017). Reporting under Article 17 of the Habitats Directive: Explanatory notes and guidelines for the period 2013-2018. Brussels, 188 p. http://cdr.eionet.europa.eu/help/habitats_art17

Louette G., Adriaens D., De Knijf G. & Paelinckx D. (2013). Staat van instandhouding (status en trends) habitattypen en soorten van de Habitatrichtlijn (rapportageperiode 2007-2012). Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2013 (INBO.R.2013.23). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Paelinckx D., De Saeger S., Oosterlynck P., Vanden Borre J., Westra T., Denys L., Leyssen A., Provoost S., Thomaes A., Vandevoorde B. en Spanhove T. (2019). Regionale staat van instandhouding voor de habitattypen van de Habitatrichtlijn. Rapportageperiode 2013 - 2018. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2019 (13). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: <https://doi.org/10.21436/inbor.16122667>

Bijlage 1. Definitie van een aantal begrippen zoals ze gebruikt worden in deze nota

Habitat

(1) Kort voor habitatype, daarmee wordt gerefereerd naar de Europees te beschermen habitatypes, zoals ze opgenomen zijn op Bijlage I van de Habitatrichtlijn.

(2) Een concrete locatie ('vegetatievlek') op het terrein die beantwoordt aan de minimumvereisten voor afbakening en typering als Europees te beschermen habitatype.

Die minimumvereisten zijn vastgelegd in de 'veldsleutels voor de kartering van habitatypes en BWK-eenheden': <https://www.vlaanderen.be/inbo/de-biologische-waarderingskaart/bwk-handleiding-veldsleutels/>

De minimumvereisten zijn meestal uitgedrukt in termen van:

- de aanwezigheid van een minimum aantal kenmerkende soorten;
- met voor die soorten (samen of elk apart) een zekere minimale bedekking (bv. minimaal occasioneel of frequent volgens de Tansley-schaal);
- soms is er ook een landschappelijk criterium (bv. buitendijks gelegen).

Habitatwaardig

Vlekken die aan die minimumvereisten voldoen, worden (in het jargon van de auteurs van deze nota) **habitatwaardig** genoemd. Niet-habitatwaardige vlekken zijn dus geen Europees te beschermen habitatype.

Merk op: De "habitatwaardigheid" van een vegetatievlek doet geen uitspraak over de al of niet gunstige toestand van die vlek. Die toestand wordt beoordeeld aan de hand van de 'criteria voor lokale staat van instandhouding' (Oosterlynck et al., 2020: <https://doi.org/10.21436/inbor.14061248>). Anders gesteld, de minimumvereisten in de veldsleutels leggen de "ondergrens" vast van wat een habitat is. Voor een gunstige toestand liggen de kwaliteitsvereisten echter beduidend hoger.

Zekere habitat

Vlek (of oppervlakte) waarvan met zekerheid gesteld kan worden dat die op het ogenblik van de terreinkartering habitatwaardig was (= aan de minimumvereisten voldeed).

Dit geldt zeker voor alle terreinen waarvan het laatste terreinbezoek dateert van na 2012, en vaak zelfs al vroeger (vanaf ca. 2004).

Onzekere habitat

Vlek (of oppervlakte) waarvan niet met zekerheid gesteld kan worden dat die aan de minimumvereisten voor een habitat voldoet. Dit is in de Habitatkaart aangeduid als:

- 'habitatcode,gh' in de velden 'habitat 1' t.e.m. 'habitat 5' (bv.: 6430,gh)
- 'ohab' in het veld 'Legende Habitatkaart'

Dit gaat vrijwel steeds om vlekken waarvan het terreinbezoek nog dateert van voor 2004 en de BWK-typering niet eenduidig vertaald kan worden in een habitat. Bv. de karteringseenheid hf (moerasspirearuijge) omvat zowel de habitatwaardige moerasspirearuijgen (6430_hf) als het regionaal belangrijk biotoop 'moerasspirearuijge met graslandkenmerken' (rbbhf).

Er is nauwelijks nog onzeker habitat gelegen binnen het SBZ-netwerk, omdat de habitatypes daar sinds 2004 rechtstreeks op het terrein bepaald worden. De grootste oppervlaktes aan onzeker habitat betreffen habitatypes die voor een aanzienlijk deel buiten SBZ gelegen zijn, nl.:

- 6430: hf is vaak gebruikt voor de ondergroei van populierenaanplanten of verlaten natte graslanden en blijkt slechts in ca. 10% van de gevallen habitat te zijn;
- 6510: hu° of k(hu) voldoet vaak niet aan de vereiste minimum soortenrijkdom en blijkt ook slechts in ca. 10% van de gevallen habitat te zijn;
- 9120: qs+quer (zuur eikenbos gedomineerd door Amerikaanse eik) buiten oude boslocaties kan habitat zijn of geen habitat afhankelijk van de aanwezigheid van kenmerkende soorten.

Het BWK-karteerteam doet inspanningen om deze kennislacunes versneld weg te werken.

Favourable reference area (FRA) = referentieoppervlakte voor gunstige staat van instandhouding

Volgens definitie van de Europese Commissie (EC): *de minimale oppervlakte van een habitat waarbij een habitat duurzaam in stand gehouden kan worden in de betreffende biogeografische regio.*

Voor Vlaanderen als volgt pragmatisch ingevuld door Louette et al. (2013; tabel 4, p. 14-15), ter gelegenheid van de rapportage over de staat van instandhouding aan de EC, periode 2007-2012:

Favourable Reference Area = de som van:

- 1. de actuele oppervlakte van het habitatype zoals gerapporteerd aan de EC in 2013 (rapportageperiode 2007-2012);
en*
- 2. de som van alle uitbreidingsdoelen opgenomen in de S-IHD-besluiten en het erbij horende kalibratiemodel. (Uitgezonderd voor 1140, 3140 en 6430 omdat de uitbreidingsdoelen uit de S-IHD daar niet tot doel hebben de staat van instandhouding van het habitatype te verbeteren maar enkel andere doelen dienen, bv. leefgebied voor soorten.)*

De aldus bekomen FRA moet in principe steeds binnen de min-max vork van de totale oppervlakte liggen die vooropgesteld werd in de G-IHD (= de G-IHD-doelen). Afwijkingen t.o.v. deze G-IHD-doelwaarden zouden uitsluitend het gevolg mogen zijn van een betere kennis over de actuele oppervlakte (binnen én buiten SBZ-H), die hoger of lager blijkt te zijn dan gedacht in 2009.

(Merk op: Ook bij de volgende rapportage aan de EC, periode 2013-2018, zijn de FRA voor 1140 en 6430 bijgesteld aan de nieuwe stand van de kennis. Het uitgangspunt bleef daarbij dat de actuele habitatoppervlakte (zelfs al blijkt die kleiner dan voorheen gedacht) volstaat voor een gunstige staat van instandhouding.)

(Nog) te realiseren oppervlakte van een habitat

De oppervlakte aan habitat die er nog moet bijkomen opdat de referentieoppervlakte en dus ook de gunstige staat van instandhouding bereikt kan worden. Dit wordt bepaald als het verschil tussen de actuele oppervlakte van een habitat (volgens de meest recente cijfers) en de Vlaamse FRA (volgens Louette et al., 2013; zie definitie hierboven).

Het 'bijkomen' of 'realiseren' van habitatoppervlakte heeft hier een ruime betekenis en kan op verschillende manieren gebeuren:

- autonome evolutie;
- oplossen van kennislacunes van onzeker habitat;
- actief beheer en herstel.

Bepaalde percelen kunnen al hersteld zijn of actief beheerd worden in functie van de ontwikkeling van een habitat (zie 'oppervlakte / perceel onder passend beheer'), maar de vegetatie voldoet nog niet aan de minimumvereisten voor die habitat. Zulke percelen worden door INBO (i.f.v. de rapportage aan EC) nog steeds onder 'nog te realiseren oppervlakte' gerekend.

Merk op: wanneer een bestaande habitatvlek verdwijnt, bv. buiten SBZ-H, dan heeft dat impact op de nog te realiseren oppervlakte, die daardoor zal toenemen.

Oppervlakte / perceel onder passend beheer

Totale oppervlakte / percelen waarop reeds een gepast beheer gevoerd wordt dat moet leiden tot de ontwikkeling van een habitat, maar waar de habitat actueel nog niet aanwezig is (vegetatie voldoet actueel nog niet aan de minimumvereisten). Dit is een gevolg van de (soms lange) ontwikkeltijd van habitats.

Vanuit het oogpunt van de implementatie van het IHD-beleid zijn de noodzakelijke inspanningen (bv. herstel) hier wel al geleverd of verzekerd en wordt het als vaststaand beschouwd dat het habitatype hier op termijn aanwezig zal zijn.

Gealloceerde oppervlakte van een habitat

Dat deel van de doeloppervlakte (uit de G-IHD) van een habitat dat reeds ruimtelijk toebedeeld is aan individuele percelen. Dit omvat:

- de percelen met actueel bestaand habitat; en
- de percelen onder passend beheer (zie definitie hierboven).

Openstaand saldo

Dat deel van de doeloppervlakte (som van S-IHD-doelen) dat nog niet ruimtelijk toebedeeld is aan individuele percelen. Het is wel al toegewezen aan een SBZ-H (uitgezonderd: 22.477 ha bossen en 122 ha graslanden die te alloceren zijn buiten SBZ-H), maar nog niet aan een exacte locatie.

Zoekzone

De ruimtelijke omgrenzing (enkel binnen SBZ-H gelegen) waarbinnen de oppervlakte van het openstaand saldo in de toekomst gealloceerd zal worden. De grootte van de zoekzone wordt bepaald door de grootte van het openstaand saldo te vermenigvuldigen met een factor (variërend van 1,5 tot 3).

Zie ook: <https://natura2000.vlaanderen.be/zoekzone>